

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15Csp/95/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118205764
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118205764.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobcu: Československá obchodní banka, a.s., so sídlom Radlická 333/150, 150 57 Praha 5, IČO: 00001350, právne zastúpený: Mgr. Lenka Heřmánková, usadený Euroadvokát, so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: A. P., H.. XX.XX.XXXX, C. L. A. XXX, XXX XX L. A., v konaní o zaplatenie 21.800,- Kč prísl. takto

rozhodol:

I. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 23.436,28 Kč a 8,05 % ročný úrok z omeškania zo sumy 20.000,- Kč od 31.08.2017 do zaplatenia, a to v splátkach po 100 EUR mesačne, splatných vždy do konca kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej zo splátok, má za následok splatnosť celého plnenia,

II. v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a ,

II. p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 72 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobou súdu doručenu dňa 24.05.2018 navrhol žalobca, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 21.800,- Kč s kapitalizovaným zmluvným úrokom vo výške 4.294,13 Kč od 09.02.2017 do 15.05.2018, so zmluvným úrokom vo výške 18,9 % p.a. zo sumy 20.000,- Kč od 16.05.2018 do zaplatenia, s kapitalizovaným úrokom z omeškania vo výške 1.296,66 Kč od 31.08.2017 do 15.05.2018 a s úrokom z omeškania v zákonnej výške 8,05 % p.a. z čiastky 20.000,- Kč od 16.05.2018 do zaplatenia. Zároveň navrhol, aby súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť mu trovy konania. V rámci žaloby žalobca poukázal na to, že so žalovaným uzavrel dňa 09.02.2017 zmluvu o povolenom prečerpaní (dodatok k zmluve o účte), na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo forme povoleného prečerpania až do výšky stanoveného úverového limitu s tým, že žalovaný mal úver splácať za podmienok uvedených v obchodných podmienkach. Keďže žalovaný úver vo forme povoleného prečerpania nesplácal pravidelne, žalobca všetky pohľadávky súvisiace s poskytnutým úverom ku dňu 30.08.2017 vyhlásil za splatné. Zo žaloby zároveň vyplýva, že žalovaná suma predstavuje k 15.05.2010 27.380,79 Kč a pozostáva z istiny vo výške 20.000,- Kč, poplatkov vo výške 1.800,- Kč, zmluvného úroku vo výške 4.294,13 Kč a úroku z omeškania vo výške 1.296,66 Kč.

2. Keďže sa súdu nepodarilo doručiť žalovanému žalobu na adresu evidovanú v registri obyvateľov SR, bolo vykonané šetrenie zistenia jeho skutočného pobytu, avšak ani týmto šetrením sa nepodarilo zistiť pobyt žalovaného, preto súd postupom podľa § 116 ods. 2 CSP zverejnil oznámenie o podanej žalobe

na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu. Následne súd doručil písomnosti určené žalovanému na adresu evidovanú v registri obyvateľov SR.

4. Zo zmluvy o úvere formou povoleného prečerpania účtu zo dňa 09.02.2017 vyplýva, že žalobca sa zaviazal poskytnúť žalovanému peňažné prostriedky formou povoleného prečerpania do výšky úverového limitu 20.000,- Kč, s výškou úrokovej sadzby 18,9 % ročne a výškou ročnej percentuálnej miery sadzby nákladov 25,04 %. Z tejto zmluvy zároveň vyplýva, že poplatok za prvú upomienku predstavuje 300,- Kč a poplatok za výzvu 500,- Kč.

3. Z oznámenia o zosplatnení úveru k 30.08.2017 vyplýva, že dlh žalovaného k 31.08.2017 predstavuje sumu 23.451,78 Kč a pozostáva z dlžných splátok, vrátane úroku, úroku z omeškania a poplatkov. Z výpisu z úverového účtu, ktorý žalobca predložil v dvoch vyhotoveniach vyplýva, že k dátumu zosplatnenia úveru, t.j. k 30.08.2017 predstavoval kapitalizovaný zmluvný úrok sumu 1.595,63 Kč, úrok z omeškania sumu 40,65 Kč a poplatky sumu 1.800,- Kč.

5. Podľa § 497 Obchodného zákonníku (zákon č. 513/1991 Sb.), smlouvou o úvere se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.

Podľa § 498 Obchodného zákonníku, strany mohou určit peněžní prostředky, jež jsou předmětem smlouvy, i v jiné než české měně, pokud to není v rozporu s devizovými předpisy. Pokud se strany nedohodnou jinak, je dlužník povinen vrátit peněžní prostředky v měně, v níž mu byly poskytnuty, a v téže měně platit úroky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníku, dlužník je povinen vrátit poskytnuté peněžní prostředky ve sjednané lhůtě, jinak do jednoho měsíce ode dne, kdy byl o jejich vrácení věřitelem požádán.

Podľa § 273 ods.1 Obchodného zákonníku, část obsahu smlouvy lze určit také odkazem na všeobecné obchodní podmínky vypracované odbornými nebo zájmovými organizacemi nebo odkazem na jiné obchodní podmínky, jež jsou stranám uzavírajícím smlouvu známe nebo k návrhu přiložené.

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníku, je-li dlužník v prodlení se splněním peněžitého závazku nebo jeho části a není smluvně stanovena sazba úroků z prodlení, je dlužník povinen platit z nezaplacené částky úroky z prodlení určené ve smlouvě, jinak určené předpisy práva občanského.

Podľa § 708 ods.1 Obchodného zákonníku, smlouvou o běžném účtu se zavazuje banka zřídit od určité doby v určité měně účet pro jeho majitele, přijímat na zřízený účet peněžní prostředky, vyplácet z něj peněžní prostředky nebo z něj či na něj provádět jiné platební transakce.

6. Podľa § 52 ods. 1 Občanského zákonníku (zákon č. 40/1964 Sb.), spotřebitelskými smlouvami jsou smlouvy kupní, smlouvy o dílo, případně jiné smlouvy, pokud smluvními stranami jsou na jedné straně spotřebitel a na druhé straně dodavatel.

Podľa § 55 ods. 1 Občanského zákonníku, smluvní ujednání spotřebitelských smluv se nemohou odchýlit od zákona v neprospěch spotřebitele. Spotřebitel se zejména nemůže vzdát práv, které mu zákon poskytuje, nebo jinak zhoršit své smluvní postavení.

7. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníku, dlužník, který svůj dluh řádně a včas nesplní, je v prodlení. Jestliže jej nesplní ani v dodatečně přiměřené lhůtě věřitelem mu poskytnuté, má věřitel právo od smlouvy odstoupit; jde-li o plnění dělitelné, může se odstoupení věřitele za těchto podmínek týkat i jen jednotlivých plnění.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníku, jde-li o prodlení s plněním peněžitého dluhu, má věřitel právo požadovat od dlužníka vedle plnění úroky z prodlení, není-li podle tohoto zákona povinen platit poplatek z prodlení; výši úroků z prodlení a poplatku z prodlení stanoví prováděcí předpis.

Podľa § 1 nařízení vlády ČR č. 33/2010 Sb., výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o sedm procentních bodů.

8. Je nepochybné, že za úver možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov, t.j. úverové obdobie. Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu, teda do splatnosti podľa jeho predstáv poskytnúť úver a žiadať si za to dohodnuté úroky. Od počiatku sú v záujme dodávateľa úroky na dohodnutú dobu, a to až do splatnosti úveru. Rovnako so zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ právo splatnosť posunúť. Niet však zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri

úrokoch z omeškania aj po dobe splatnosti úveru. Ak úrok nie je splatný do splatnosti, zákon priznáva za zdržiavanie finančných prostriedkov sankcie, a to či už zákonné napr. úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom alebo zmluvné, napr. dohodnutá zmluvná pokuta.

Zároveň je nepochybné, že prípadná dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškание a ďalších sankciách indikuje neprímeraný nárast dlhu v neprospech spotrebiteľa. Je potom nevyhnutná otázka vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody ohľadom úrokov popri úrokoch z omeškania a prípadných ďalších sankciách. Takýto odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania či iných sankciách, je v neprospech žalovanej. Zákon totiž umožňuje po splatnosti priznať úroky z omeškania v zmysle nariadenia vlády.

9. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Kým dohodnutý úrok predstavuje cenu za ktorú veriteľ poskytuje k dispozícii dlžníkovi istinu. Tento zisk predstavuje práve dohodnutý úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Takýto úrok predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. Teda zosplatením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, s ktorou môže disponovať. Tým teda stráca nárok veriteľ na úroky za požičané peňažné prostriedky od spotrebiteľa. Ak teda spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov. Inak by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Išlo by teda o stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by nemal žiadne garantované práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy, pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Navyše došlo by k hrubej nadváhe veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potenciálnej nečinnosti. Takáto správanie dodávateľa nemôže byť podporované a nemôže požívať právnu ochranu. Uvedený právny názor vyslovil napr. aj Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 6Co 182/2011 zo dňa 18.9.2012 a totožný záver vyplýva aj z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98. Obdobne možno poukázať aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV ÚS 476/2012 zo dňa 18.9.2012.

10. Na základe vykonaného dokazovania mal súd z predložených listinných dôkazov za preukázané, že žalobca na základe výpisu úverového účtu preukázal svoj nárok v rozsahu istiny vo výške 20.000,- Kč, zmluvného úroku vo výške 1.595,69 Kč, úroku z omeškania vo výške 40,65 Kč a poplatkov vo výške 1.800,- Kč. Uvedené údaje sú ku dňu zosplatenia, t.j. k 30.08.2017. Zo samotného textu žaloby vyplýva, že žalobca si uplatnil zmluvný úrok vo výške 4.294,13 Kč a úrok z omeškania vo výške 1.296,66 Kč, súd ale vychádzal z predložených listinných dôkazov a z jednotlivých súm tak, ako sú uvedené vo výpise k 30.08.2017. V tejto súvislosti súd taktiež poukazuje na to, že s poukazom na ustanovenie § 132 CSP, je žalobca povinný opísať rozhodujúce skutočnosti priamo v žalobe, a tieto nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. V tomto ohľade teda žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal svoj nárok, a teda neunesol dôkazné bremeno. Vzhľadom na vyššie uvedené závery týkajúce sa účinkov zosplatenia úveru preto súd priznal žalobcovi istinu vo výške 20.000,- Kč, poplatky vo výške 1.800,- Kč, kapitalizovaný zmluvný úrok vo výške 1.595,63 Kč a kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 40,65 Kč, t. j. spolu 23.436,28 Kč, pričom istinu vo výške 20.000,- Kč priznal spolu s príslušným zákonným úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatení úveru do zaplatenia, t.j. od 31.08.2017 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

11. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom úspech žalobcu predstavoval 86 % a neúspech 14 %, preto mu súd priznal voči pomerne neúspešnejšiemu žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).